

ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Ольга Башкір

д. пед. н., доц., професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
вул. Валентинівська 2, Харків, Україна.

Оксана Коваленко

д. пед. н., професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
вул. Валентинівська 2, Харків, Україна.

У статті на підставі *теоретичних* (вивчення, аналіз та узагальнення педагогічної літератури для порівняння та зіставлення різних поглядів на обрану проблему, розгляд теоретичних питань з метою визначення основних понять) та *системних* (абстрагування та конкретизація для уявного виокремлення певної властивості або ознаки предмета дослідження з метою глибшого його вивчення та надання предмету конкретного вираження) методів дослідження виявлено та проаналізовано виховний потенціал народно-сценічного танцю в закладах освіти Китайської народної республіки.

Навчання хореографічному мистецтву в КНР передбачає реалізацію в народній творчості та спілкуванні власних потенціалів учнів, формування в них потреби у позитивній самореалізації. У зв'язку з цим автором представлено чотири етапи виховання особистість школяра під час занять народно-сценічним танцем у закладах освіти КНР:

- формування ціннісних орієнтирів школярів у процесі усвідомлення ними мети народно-сценічного танцю (під час заняття хореографією, а саме художньо-сценічним танцем, у дітей формуються ціннісні орієнтири, які відображають ціннісне ставлення до себе, країни, у якій вони проживають та до інших народностей та держав, до праці, історії та традицій);
- засвоєння соціального досвіду, знань, цінностей загальнолюдської і національної культури через заняття народно-сценічними танцями (китайські народно-сценічні танці цінуються у всьому світі через зразковість наслідувань національних традицій та досвіду, що робить їх тотожними з автентичними, фольклорними та народними танцями);
- формування поглядів, переконань, ставлення особистості до норм, правил поведінки в процесі підготовки та виконання народно-сценічного танцю (традиції, закладені в народно-сценічних танцях КНР, передбачають чітке дотримання норм, правил поведінки, які формують у юних танцівників такі традиційні китайському народові почуття, як повага, честь, відданість);
- стимулювання учнів до самовдосконалення засобами народно-сценічного танцю (через народно-сценічні танці відбувається самопізнання особистості як своєї фізичної витривалості, так і моральної стійкості, що сприяє постійній роботі над собою).

Ключові слова: народно-сценічний, танець, виховання, потенціал, Китайська народна республіка

EDUCATIONAL POTENTIAL OF FOLK STAGE DANCE IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Bashkir Olga

PhD in Pedagogical Sciences,
associate professor,

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine
Valentinovskaya street, 2, Kharkiv, Ukraine, 61022.

ORCID: 0000-0001-5237-9778

Oksana Kovalenko

Doctor of Pedagogical Sciences,
professor,

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine
Valentinovskaya street, 2, Kharkiv, Ukraine, 61022.

ORCID: 0000-0002-6131-253X

Abstract

In the article, on the basis of *theoretical* (study, analysis and generalization of pedagogical literature for comparing and contrasting different views on the selected problem, consideration of theoretical issues in order to determine the basic concepts) and *systemic* (abstraction and concretization for mentally highlighting a certain property or feature of the subject of research with the aim of more deep study of it and the provision of the subject of concrete expression) research methods the educational potential of folk stage dance in educational institutions of the People's Republic of China was identified and analyzed.

Teaching choreographic art in the PRC involves the implementation of students' own potentials in folk art and communication, the formation of needs for positive self-realization. In this regard, the author presents four stages of upbringing the personality of a student in folk-stage dance classes in educational institutions of the PRC:

- formation of values of schoolchildren in the process of their awareness of the goals of folk stage dance (during choreography, namely artistic and stage dance, children form values that reflect the value attitude to themselves, the country in which they live and to other nationalities and states, to labor, history and traditions);
- assimilation of social experience, knowledge, values of universal and national culture through folk-stage dancing classes (Chinese folk-stage dances are valued all over the world because of the exemplary imitation of national traditions and experience, which makes them identical with authentic, folklore and folk dances);
- the formation of views, beliefs, the attitude of the individual to the norms, rules of behavior in the process of preparing and performing folk stage dance (the traditions laid down in the folk stage dances of the PRC presuppose strict adherence to the norms and rules of behavior that form such traditional Chinese peoples in young dancers. feeling like respect, honor, devotion);

- stimulating students to self-improvement by means of folk-stage dance (through folk-stage dances, self-knowledge of the individual takes place both of his physical endurance and moral stamina, which contributes to constant work on himself).

Keywords: folk stage, dance, education, potential, People's Republic of China.

Вступ

Людство як соціальне об'єднання може функціонувати та розвиватися лише за цілеспрямованої, систематичної та організованої роботи з виховання кожної особистості. Зупинення цього процесу – катастрофа для суспільства, внаслідок якої людина не змогла б піднятися до рівня особистості. Ще Я.-А. Коменський зауважував, що зневага до виховання є кроком до загибелі людей, сімей, держав і всього світу. Тому виховання з погляду суспільного розвитку є провідною сферою діяльності як окремої людини, так і людської спільноти. Завдяки йому людство забезпечує свою безсмертність у соціальному розвитку.

Виховання – соціально і педагогічно організований процес формування людини як особистості. Основними специфічними особливостями виховного процесу за С.Г. Мельничуком є такі:

- ✓ виховання – це багатофакторний процес, він здійснюється не лише у школі, але й сім'ї і позашкільних закладах;

- ✓ виховання – тривалий процес, який розпочинається ще до вступу дітей до школи і продовжується після її закінчення;

- ✓ виховання має ступінчастий характер і його можна поділити умовно на низку етапів:

- a) на першому ступені діти засвоюють початкові уявлення про поведінку у школі, на вулиці, в сім'ї, у них пробуджуються певні почуття, формуються найпростіші навички поведінки;

- b) на другому ступені на основі початкових уявлень про норми і правила поведінки в учнів формуються етичні поняття, виробляються вміння і навички поведінки в певних ситуаціях, потреба дотримуватись етичних норм тощо;

- c) третій ступінь характеризується формуванням переконань, вироблення стійких звичок поведінки, учні глибше усвідомлюють мотиви своєї діяльності, керуючись певними ідейними та моральними принципами;

- ✓ виховання має концентричний характер. Це означає, що в процесі виховання до одних і тих якостей особистості доводиться повертатися неодноразово, але вже в ускладненому вигляді на наступному етапі;
- ✓ виховання – це двобічний (суб’єкт-суб’єктний) та активний процес;
- ✓ організаційна робота у процесі виховання займає велике місце з дитячим колективом;
- ✓ специфіка процесу виховання полягає в тому, що його результати мало помітні для зовнішнього сприйняття;
- ✓ виховання – це діяльність, що спрямована на майбутнє (О.І. Башкір, 2016; С.Г. Мельничук, 2012).

Останнім часом значної уваги в науково-педагогічних дослідженнях приділяється питанням виховання засобами хореографії, яка спрямована на формування гармонійного розвитку особистості, котра займається танцями, її духовних цінностей та ставлень до себе, суспільства та оточення, праці та природи, культурного надбання та державності рідної країни та світу. Об’єктивні передумови всебічного гармонійного розвитку особистості як мети (ідеалу) сучасного виховання закладені в народно-сценічному танці, який передбачає фізичний, розумовий, моральний, естетичний, трудовий, екологічний, духовний розвиток людини, виховання громадянина, його національної самосвідомості.

Особливо актуальними з боку розвитку особистості засобами танцювального мистецтва є культурні надбання Китайської народної республіки, у системі освіти якої збереженню традицій народного танцю приділяється особлива увага, тому що він входить до числа найбільш значущих компонентів традиційної китайської культури. Серед сучасних китайських теоретиків танцю можна назвати Сянлін Цуй, Су Веньмін, Чжан Юйтун, Сюй Вань Лін, Цзо Цзячжень, Вэй Лі Лі, Люй Ін, які досліджували питання впливу народного танцю на розвиток особистості танцівника. Однак поза увагою дослідників зашилися питання виховного потенціалу народно-сценічного танцю.

Мета статті – виявити та проаналізувати виховний потенціал народно-сценічного танцю в закладах освіти Китайської народної республіки.

Методи

Для досягнення поставленої мети були використані такі методи науково-педагогічного дослідження: *теоретичні* (вивчення, аналіз та узагальнення педагогічної літератури для порівняння та зіставлення різних поглядів на обрану проблему, розгляд теоретичних питань з метою визначення основних понять) та *системні* (абстрагування та конкретизація для уявного виокремлення певної властивості або ознаки предмета дослідження з метою глибшого його вивчення та надання предмету конкретного вираження).

Результати та їх обговорення

Найважливішою ознакою будь-якого народу, як відомо, є його національний характер. Національна специфіка є результатом впливу цілої низки чинників. До головних із них треба віднести історичний шлях розвитку даного народу, природно-кліматичні умови, в яких він живе та основну спрямованість його трудовій діяльності. Ці чинники найактивніше впливають на національне мистецтво, додаючи йому специфічні риси. Національний характер виявлявся і в різних сферах життя народу, у тому числі і в народних танцювальних традиціях, у хореографії (Куценко С., 2015).

Хореографія вирізняється серед усіх форм художнього виховання дітей. Важко знайти інший такий вид занять, який би так всебічно розвивав дитину. Танці підтримують фізичну форму дитини, формують пластику тіла, впливають на емоційний стан, вчать образному мисленню, стимулюють до фантазій. На думку багатьох фахівців, танці найкраще розвивають слухові, рухові та зорові форми емоційного сприйняття навколишнього світу, вони знімають розумову втоми та дають потужний імпульс до розвитку мисленнєвої діяльності. Серед виховних функцій народно-сценічного танцю можна назвати такі: формування естетичного смаку; формування моральних аспектів; формування почуття колективізму; формування поваги до своїх традицій та традицій інших народів.

З огляду на ключовий термін дослідження – народно-сценічний танець – варто вдатися до тлумачення схожих дефініцій. Фольклорний танець – це стихійний прояв почуттів, настрою, емоцій, виконують в насамперед для себе, а потім – для глядача (суспільства, групи). Термін «народний танець» іноді застосовується до танців, які мають історичне значення в європейській культурі

та історії. Для інших культур терміни «етнічний танець», або «традиційний танець», іноді використовують, хоча («традиційний танець») може містити умови церемоніального танцю. Існує низка таких сучасних танців, як хіп-хоп, що розвиваються спонтанно, але термін «народний танець», зазвичай, не застосовують до них, замість нього використовують термін «вуличні танці». Термін «народний танець» призначений для танців, які значною мірою пов'язані з традицією та зародились у ті часи, коли існували відмінності між танцями «простого народу» і танцями «вищого суспільства» (Шариков Д., 2014). *Народно-сценічний танець* – фольклорний танець, який виконують у штучно створеному середовищі (на сцені) і має певні традиційні для цієї місцевості рухи, ритми, костюми тощо.

Основні завдання народно-сценічного танцю в КНР покликані формувати особистість учня відповідно до етапів виховного процесу в цілому.

І етап. Формування ціннісних орієнтирів школярів у процесі усвідомлення ними мети народно-сценічного танцю

Сьогодні хореографічна освіта КНР, як і в будь-який інший складний час змін, схильна спиратися у вирішенні проблем виключно на власний історичний досвід. Народне мистецтво Китаю є оригінальним, цілісним представлення історичного розвитку країни, що складалася упродовж багатьох сторіч із різноманітних етнічних джерел, оскільки Китай є багатоетнічною країною. Менталітет та світовідчуття китайського народу дуже відрізняється від європейського. У Китаї не було лінійного розвитку і змін художніх напрямів і стилів, як у європейців. Художні напрями не йдуть один за одним, а «стилі» та «школи» пов'язуються не з відмінностями творчих методів, а з технічними прийомами та матеріалами (Чжан Юйтун, Сюй Вань Линь, 2017; Люй Инь, 2011).

У китайському мистецтві народний танець є не лише відображенням індивідуальних емоцій та почуттів танцюриста, а й несе яскраво виражений національний характер (Цзо Цзячжень, 2017; Вэй Ли Ли, 2017). Тому хореографія й танець активно використовуються як потужний засіб морального виховання особистості молодого китайця, формування його ціннісних орієнтацій. Виховання молоді в контексті хореографічної освіти є сукупністю:

1) міжособистісних відносин у процесі навчання й виконавської діяльності, з безпосередньою взаємозалежністю;

2) стандартів поведінки як сукупності міжособистісних відносин, опосередкованих змістом колективної діяльності та її цінностями;

3) морального досвіду виконавця, який приймає моральні рішення, його художньої діяльності в процесі творчості (Максименко А.І., 2014).

II етап. Засвоєння соціального досвіду, знань, цінностей загальнолюдської і національної культури через заняття народно-сценічними танцями

Сьогодні в КНР проживає 56 етнічних груп, кожна з яких має свою унікальну культуру, в якій важливу роль займає танцювальне мистецтво. У хореографії кожної з цих етнічних груп відбиваються загальнолюдські теми любові, ревності, суперництва, пробачення, прощання тощо, а також особливості побуту, культури та історії цієї народності (Чжан Юйтун, Сюй Вань Линь., 2017).

Танець відіграє важливу роль у житті китайського народу, оскільки є невід'ємною частиною його багатовікової культури. Народне хореографічне мистецтво супроводжувало людей протягом багатьох століть. У його бездонній скарбниці таїться великий досвід, покликаний виховувати в людині найвищі цінності. Характер і змістовність народно-сценічного танцю обумовлені його призначенням у житті, тим, що він виражається і стверджується в емоційно-образній формі, сприяючи всебічному, гармонійному, творчому вихованню (Куценко С., 2015).

Танець виник з появою первісного суспільства, коли життя людини тісно перепліталось з природою і залежало від її прихильності. Він за своєю суттю є вираженням абсолютно всіх почуттів та емоцій, які відомі людині. Еволюція народного танцювального мистецтва, від ритуально-прикладних форм у стародавньому суспільстві до високих мистецьких зразків сучасності, відповідає закономірностям соціокультурного, духовного перетворення етносу (Куценко С., 2015).

Традиційна система освіти Китаю сформувалася на основі епістолярного спадку мудреців та «П'ятикнижжя Конфуція», який вимагав від кожного жителя

країни дотримуватися Трьох добродійностей: відвертість, чуйність, синівська повага; підкорятися Трьом практикам: синівська любов, дружба, почуття поваги до майстра (Троєльнікова Л., 2010).

Для передання традицій від одного покоління до іншого, з чим пов'язані цілі естетичного виховання у КНР, існує ієрархічна система соціалізації особистості. У Китаї панує переконання щодо взаємозв'язку мистецтва з усіма категоріями добра. Визнається, що освіта розвиває людину як одне ціле: тіло, інтелект, почуття краси, висока моральність. Причому випадання з цього ланцюжка одного компонента зводить нанівець усі результати педагогічних зусиль (Троєльнікова Л., 2010).

III етап. Формування поглядів, переконань, ставлення особистості до норм, правил поведінки в процесі підготовки та виконання народно-сценічного танцю

Ознайомившись із практикою естетичного виховання в Китаї, що базується на світоглядних настановах нації, Л. Троєльнікова виявила п'ять основних його характеристик:

- 1) життя повинно будуватись як спектакль, із послідовним осмисленням та розподілом ролей;
- 2) мистецтво повинно бути красивим і сприяти моральному вдосконаленню людини;
- 3) контроль по-вертикалі є необхідним та важливим;
- 4) освіта та навчання повинні здійснюватися шляхом неперервного формування дитини відповідно до національного еталону особистості;
- 5) майстерність має першочергове значення, відповідно - технічним навичкам повинен передувати розвиток творчих здібностей (Троєльнікова Л., 2010).

У процесі виховання особливо важливими є такі закономірності.

1. Органічний зв'язок виховання із суспільними потребами та умовами виховання. Розвиток суспільства зумовлює зміни, диктує нові потреби і в його виховній системі. Наприклад, у зв'язку з розбудовою незалежної Української

держави виникла потреба формування в підростаючого покоління української національної свідомості, любові до свого народу, його традицій, історії, культури.

2. Взаємодія у виховному процесі всієї сукупності різноманітних чинників. Виховує все: люди, речі, явища. Серед виховних чинників найвагомим є людський (роль батьків, педагогів).

3. Опора у виховному процесі на позитивні якості дитини, стимуляцію активності особистості, позитивні емоції від досягнутих успіхів.

4. Результати виховання залежать від виховного впливу на внутрішній світ дитини, її духовну, емоційну сфери. Виховний процес має постійно трансформувати зовнішні виховні впливи у внутрішні, духовні процеси особистості (її мотиви, установки, орієнтації, ставлення).

5. Визначальними у вихованні є діяльність і спілкування. Діяльність – головний фактор єдності свідомості й поведінки, коли учень зайнятий певним видом діяльності (навчальною, трудовою, ігровою, спортивною та ін.), що забезпечує всебічний розвиток особистості.

IV етап. Стимулювання учнів до самовдосконалення засобами народно-сценічного танцю

У вихованні закономірності виявляються в усьому різноманітті взаємозв'язків і взаємоперетворень. Їх необхідно враховувати під час створення будь-якої виховної ситуації та постановки танцю, що стимулює до самовдосконалення.

У народному мистецтві Китаю відбувається не відображення життя, а як би її продовження в русі кисті та мазках фарби. У цьому «самотипізація» китайського народного мистецтва, предметом якого стає не образ людини-героя і не духовні ідеї, а життя природи. Звідси особливий естетичний смак та художній такт народного китайського мистецтва. У китайському мистецтві, народний танець є не тільки відображенням індивідуальних емоцій та почуттів танцюриста, а яскравим вираженням національного характеру. Хореографія через образ танцюючого, відображає його світовідчуття, що й пояснює, чому комбінація форм і рухів тіла сприяє самовдосконаленню танцівника. У свою чергу техніка тіла та духовний світ танцівника впливають на внутрішнє значення

танцю. Китайський танець є поезією душі та тіла, що допомагає людям висловити свої почуття, переживання, сприяє прояву щирості (Чжан Юйтун, Сюй Вань Линь, 2017).

У різних культурах спочатку формувалися свої національні традиції танцю – структура, зміст, типологія, ритміка. Китайці роблять акцент на ідеальну координацію кожної частини тіла, на широкому використанні реквізиту, стилізованих кроках і жестах, унікальному акценті на русі під музику. Китайці створили хореографію рухів рук і ніг, щоб висловити свою відданість небесам і земним духам, відобразити повсякденне життя і розділити з духами і людьми почуття радості і задоволення. Танець в Китаї має міцні зв'язки з театром і бойовими мистецтвами. Китайські танці бувають парадні (які використовувалися для молитов богам), драматичні (для передачі переказів та історичних подій), бойові (для демонстрації бойових прийомів), сільськогосподарські (для святкування природних явищ і закінчення роботи) (Башкір О.І., 2020; Разуменко Т. О., 2016). Усі ці показники сучасного китайського танцю сприяють постійній роботі учнів над собою задля відповідного результату.

Висновки

Отже, народно-сценічні китайські танці є яскравою, виразною і привабливою подією, котра викликає інтерес людей різного віку. Вони насичені глибоким філософським змістом і є ефективними засобами виховання учнів, оскільки забезпечують формування в них ціннісних орієнтирів; засвоєння соціального досвіду, знань, цінностей загальнолюдської і національної культури; формування поглядів, переконань, ставлення до норм, правил поведінки; стимулюють їх до самовдосконалення.

Література

1. Башкір О.І. (2016) Теорія виховання: навчально-методичний посібник. Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 96с.
2. Мельничук С.Г. (2012) Педагогіка (Теорія виховання): навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово». 288с.
3. Куценко С. (2015) Народно-сценічний танець як засіб формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. № 12. С.168-177.

4. Шариков Д. (2014) Стилистичні різновиди народного танцю в світі. *Вісник Львівського університету. Серія мист-во. Вип. 14. С. 110–119*
5. Чжан Юйтун, Сюй Вань Линь. (2017) Китайский народный танец как средство приобщения к великой китайской культуре. *Мир науки, культуры, образования. №5 (66). С.206-207.*
6. Люй Инь. (2011) Характерные черты китайских народных танцев. *Наука и современность. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/harakternye-cherty-kitayskih-narodnyh-tantsev/viewer>*
7. Цзо Цзячжень. (2017) Эмоциональная выразительность в китайском народном танце. *Мир науки, культуры, образования. №5 (66). С.201-204*
8. Вэй Ли Ли. (2017) Формирование патриотизма школьников средствами хореографического искусства в Китае. *Мир науки, культуры, образования. №5 (66). С.185-186.*
9. Максименко А.І. (2014) Хореографічна освіта в Китаї: традиції та сучасність. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання. № 1–2 (3–4). С.105-113*
10. Троєльнікова Л. (2010) Художнє виховання в Японії та Китаї: національні традиції та сучасна специфіка. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. №1. С.79-84*
11. Башкір О.І. (2020) Інформатизація як вимога розвитку освіти КНР. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Вип. 72. Том 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика». С. 60-64. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/29901>*
12. Разуменко Т. О. (2016) Роль танцювальних традицій у патріотичному вихованні молоді на прикладі України та КНР. *Педагогіка та психологія. Вип. 54. С. 107-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ped_2016_54_14*

References

1. Bashkir O.I. (2016) Theory of education: a textbook. Kharkiv. KhNPU named after H.S. Skovoroda. 96p.
2. Melnichuk S.G. (2012) Pedagogy (Theory of education): a textbook. Kyiv: Slovo Publishing House. 288p.
3. Kutsenko S. (2015) Folk-stage dance as a means of forming the creative potential of the future teacher of choreography. *Problems of modern teacher training. № 12. S.168-177.*
4. Sharikov D. (2014) Stylistic varieties of folk dance in the world. *Bulletin of Lviv University. A series of art. Vip. 14. S. 110–119*
5. Zhang Yutong, Xu Wan Lin. (2017) Chinese folk dance as a means of joining the great Chinese culture. *The world of science, culture, education. №5 (66). P.206-207.*
6. Liu Yin. (2011) Characteristic features of Chinese folk dances. *Science and modernity. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/harakternye-cherty-kitayskih-narodnyh-tantsev/viewer>*
7. Zuo Jiazhen. (2017) Emotional expressiveness in Chinese folk dance. *The world of science, culture, education. №5 (66). P.201-204*

8. Wei Li Li. (2017) Formation of patriotism of schoolchildren by means of choreographic art in China. The world of science, culture, education. №5 (66). P.185-186.
9. Maksimenko A.I. (2014) Choreographic education in China: traditions and modernity. Current issues of art education and upbringing. № 1–2 (3–4). P.105-113
10. Troelnikova L. (2010) Art education in Japan and China: national traditions and modern specifics. Bulletin of the National Academy of Management of Culture and Arts. №1. P.79-84
11. Bashkir O.I. (2020) Informatization as a requirement for the development of education in China. Scientific journal of the National Pedagogical University named after MP Drahomanov. Series 5. Pedagogical sciences: realities and prospects. Vip. 72. Volume 1. Kyiv: Helvetica Publishing House. P. 60-64. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/29901>
12. Razumenko T.O. (2016) The role of dance traditions in the patriotic education of youth on the example of Ukraine and China. Pedagogy and psychology. Vip. 54. pp. 107-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ped_2016_54_14

ВОСПИТАТЕЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ НАРОДНО-СЦЕНИЧЕСКОГО ТАНЦА В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ КИТАЙСКОЙ НАРОДНОЙ РЕСПУБЛИКИ

Ольга Башкир

д. пед. н., доц., профессор Харьковского национального педагогического университета имени Г.С. Сковороды

ул. Валентиновская 2, Харьков, Украина.

Оксана Коваленко

д. пед. н., профессор Харьковского национального педагогического университета имени Г.С. Сковороды

ул. Валентиновская 2, Харьков, Украина.

В статье на основании теоретических (изучение, анализ и обобщение педагогической литературы для сравнения и сопоставления разных взглядов на выбранную проблему, рассмотрение теоретических вопросов с целью определения основных понятий) и системных (абстрагирование и конкретизация для мысленного выделения определенного свойства или признака предмета исследования с целью более глубокого его изучения и предоставление предмета конкретного выражения) методов исследования выявлен и проанализирован воспитательный потенциал народно-сценического танца в учебных заведениях Китайской народной республики.

Обучение хореографическому искусству в КНР предполагает реализацию в народном творчестве и общении собственных потенциалов учащихся, формирование потребностей в положительной самореализации. В связи с этим автором представлены четыре этапа воспитания личности школьника на занятиях народно-сценическим танцем в учебных заведениях КНР:

- формирование ценностных ориентиров школьников в процессе осознания ими целей народно-сценического танца (во время занятия хореографией, а именно художественно-сценическим танцем, у детей

формируются ценностные ориентиры, отражающие ценностное отношение к себе, стране, в которой они проживают и к другим народностям и государствам, к труду, истории и традициям);

- усвоение социального опыта, знаний, ценностей общечеловеческой и национальной культуры через занятия народно-сценическими танцами (китайские народно-сценические танцы ценятся во всем мире из-за образцовости подражаний национальным традициям и опыту, что делает их тождественными с аутентичными, фольклорными и народными танцами);

- формирование взглядов, убеждений, отношение личности к нормам, правилам поведения в процессе подготовки и выполнения народно-сценического танца (традиции, заложенные в народно-сценических танцах КНР, предусматривают четкое соблюдение норм, правил поведения, которые формируют у юных танцовщиков такие традиционные для китайского народа чувства, как уважение, честь, преданность);

- стимулирование учащихся к самосовершенствованию средствами народно-сценического танца (через народно-сценические танцы происходит самопознание личности как своей физической выносливости, так и моральной стойкости, что способствует постоянной работе над собой).

Ключевые слова: народно-сценический, танец, воспитание, потенциал, Китайская народная республика.